

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 17Co/145/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6118230248
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 06. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Dušan Ďurian
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2018:6118230248.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Dušana Ďuriana a sudcov JUDr. Zity Nagypálovej a JUDr. Ľubomíra Šablu, ako členov senátu, v spore žalobcu V. S., nar. XX.XX.XXXX, bytom vo I., S. č. XXX/XX, proti žalovaným: 1/ S. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom v Y., U. č. XX, zastúpený právnym zástupcom K. a Pavlovič advokátska kancelária, s.r.o., IČO: 36865281, so sídlom v Trnave, Hlavná č. 31, v mene ktorého pred súdom koná Mgr. Peter Kubala, advokát a prokurista, a 2/ DUPOS dražobná, spol. s r.o., IČO: 36233935, so sídlom v Trnave, Tamaškovičova č. 2742/17, o určenie neplatnosti zmluvy o bezúročnej pôžičke a o iné, o nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní žalovaného 1/ proti uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica č.k. 17C/15/2018-53 zo dňa 06.03.2018 v znení opravného uznesenia č.k. 17C/15/2018-63 zo dňa 15.03.2018, ako súdu prvej inštancie, takto

rozhodol:

Uznesenie súdu prvej inštancie vo výroku o uložení povinnosti žalovanému 1/ zdržať sa výkonu záložného práva (prvý výrok) m e n í tak, že návrh žalobcu na nariadenie neodkladného opatrenia voči žalovanému 1/ z a m i e t a.

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením v znení opravného uznesenia súd prvej inštancie uložil žalovanému 1/ povinnosť zdržať sa výkonu záložného práva k nehnuteľnostiam nachádzajúcim sa v katastrálnom území I., obec I., okres G. G., zapísaným na liste vlastníctva č. XX, a to ako záhrady o výmere XXX m² na parc. č. XX, zastavané plochy a nádvoria o výmere XXX m² na parc. č. XX a rodinný dom so súpisným číslom XXX na parcele číslo XX, do právoplatného rozhodnutia konania vo veci samej vedenej na Okresnom súde Banská Bystrica pod sp. zn. 17C/15/2018 (prvý výrok) a návrh žalobcu na nariadenie neodkladného opatrenia voči žalovanému 2/ zamietol (druhý výrok); v odôvodnení uznesenia uviedol, že žalobca sa podanou žalobou domáha určenia absolútnej neplatnosti zmluvy o bezúročnej pôžičke zo dňa 23.07.2014, určenia, že úver poskytnutý na základe tejto zmluvy žalovaným 1/ je bezúročný a bez poplatkov, určenia, že žalovaným 1/ použitá okamžitá splatnosť záväzkov ako neprimerane vysoká sankcia spojená s neplnením záväzkov je neprijateľná zmluvná podmienka a súčasne priznania finančného zadost'učinenia v sume 5.000,- €; súčasne s podaním žaloby podal žalobca aj návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým sa domáhal uloženia povinnosti žalovanému 1/ zdržať sa výkonu záložného práva do skončenia konania vo veci samej a žalovanému 2/ zdržať sa úkonov smerujúcich k uskutočneniu dobrovoľnej dražby nehnuteľností vo vlastníctve žalobcu zapísaných na LV č. XX pre k.ú. I. ako parcela parc. č. H. XX (záhrady) o výmere XXX m², parc. č. H. XX (zastavané plochy a nádvoria) o výmere XXX m² a stavba súp. č. XXX na parcele č. XX; návrh na nariadenie neodkladného opatrenia odôvodnil žalobca tým, že „dňa 23.07.2014 uzatvorila spoločnosť A.J.P. s.r.o., IČO: 36619442, so sídlom vo Zvolene, Novozámocká č. 3209/13, ako dlžník so žalovaným 1/ ako veriteľom zmluvu o bezúročnej pôžičke, pričom záväzok dlžníka z predmetnej zmluvy bol zabezpečený záložným právom zriadeným v prospech žalovaného 1/ na zabezpečenie pohľadávky podľa zmluvy o zriadení záložného práva k nehnuteľnostiam, ktoré sú vo vlastníctve žalobcu; záložný veriteľ (žalovaný 1/) vzhľadom na to, že nedošlo podľa neho k úhrade celého dlhu pristúpil k výkonu tohto záložného práva, pričom dôležité pre

výšku sumy, ktorej sa domáha žalovaný 1/ je práve neprimeraná zmluvná pokuta vo výške 0,5 % denne, pričom celková výška sa pohybuje na úrovni 2.300.000,- €; záložné právo má žalovaný 1/ zriadené k trom nehnuteľnostiam, a to pozemkom vo L. (ktorého nadobúdacia hodnota bola 491.850,- €, pričom tento pozemok v roku 2017 spoločnosť A.J.P. s.r.o. na pokyn žalovaného 1/ predala firme za cenu nižšiu ako bola jeho kúpna cena), pozemok v G. (v súčasnosti v dražbe) a pozemok s domom v obci I. vo vlastníctve žalobcu; žalobca namieta znalecký posudok č. XXX/XXXX zo dňa 21.12.2017 vyhotovený znalcom F. M. A., v ktorom znalec stanovil všeobecnú hodnotu nehnuteľnosti vo vlastníctve žalobcu v sume 172.000,- €, pričom táto hodnota je nižšia ako bola stanovená všeobecná hodnota tejto nehnuteľnosti ku dňu poskytnutia úveru; rovnako žalobca namieta, že veriteľom nie je preukázaná pravosť, suma a splatnosť pohľadávky; žalovaný 1/ nerešpektoval nič, žiadnu neprimeranosť vo svojom postupe a za každú cenu chce vykonať záložné právo, neponúka žiadnu reštrukturalizáciu, odklad splátok, ani nič podobné, a to napriek tomu, že vedel o ťažkej situácii spôsobenej zmluvnou pokutou; rodina žalobcu je z celej situácie vystresovaná, pričom reálna hrozba dražby psychicky zle vplyva na zdravotný stav žalobcu, predovšetkým na jeho matku, a tento stres, neistota a obavy o strechu nad hlavou prispieva k radikálnemu zhoršeniu stavu a vážne ohrozuje ich zdravie; dôvodom podania návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia je aj domnienka, že výkon záložného práva formou dobrovoľnej dražby je protiústavný, pretože inštitút dobrovoľnej dražby je inštitútom, ktorý vo svojej podstate vážnym spôsobom zasahuje do práva vlastníť majetok podľa článku 20 Ústavy SR s dosahom na ústavné právo na obydlie podľa článku 19 v spojení s článkom 20 Ústavy SR a to bez akejkoľvek (preventívnej) ingerencie súdnej moci; v prípade vykonania dražby by došlo k neprimeranému zásahu do práva na obydlie a do práva na súkromný a rodinný život žalobcu“; pri rozhodovaní vychádzal súd prvej inštancie z osvedčených skutočností, že „na základe zmluvy o bezúročnej pôžičke zo dňa 23.07.2014 uzavretej medzi žalovaným 1/ ako veriteľom a spoločnosťou A.J.P. s.r.o. ako dlžníkom bola poskytnutá pôžička v sume 472.000,- €; na zabezpečenie vrátenia pôžičky bolo zriadené záložné právo na špecifikované nehnuteľnosti v k.ú. L. a v k.ú. V.; pre prípad omeškania dlžníka s vrátením pôžičky alebo jej časti o viac ako 30 dní bola dojednaná zmluvná pokuta vo výške 0,5 % denne zo sumy nevrátenej časti pôžičky; podľa zmluvy o zriadení záložného práva na nehnuteľný majetok zo dňa 23.07.2014 žalovaný 1/ ako záložný veriteľ a žalobca ako záložca dohodli zriadenie záložného práva na zabezpečenie vrátenia pôžičky v sume 472.000,- € alebo akejkoľvek jej časti, zaplatenie prípadných zmluvných pokút a ďalších pohľadávok záložného veriteľa voči dlžníkovi, ktorým je spoločnosť A.J.P. s.r.o. na základe zmluvy o bezúročnej pôžičke zo dňa 23.07.2014; záložné právo bolo zriadené k špecifikovaným nehnuteľnostiam žalobcu v k.ú. I.; žalobca je vlastníkom nehnuteľností zapísaných na LV č. XX v k.ú. I. - parc. č. XX o výmere XXX m², parc. č. XX o výmere XXX m² a rodinného domu súp. č. XXX na parc. č. XX; k nehnuteľnostiam je zapísané záložné právo v prospech žalovaného 1/ ako aj oznámenie záložného veriteľa (žalovaného 1/) o začatí výkonu záložného práva formou dobrovoľnej dražby a oznámenie dražobníka (žalovaného 2/) o konaní dobrovoľnej dražby; podľa oznámenia o dražbe bol termín dobrovoľnej dražby nehnuteľností žalobcu stanovený na deň XX.XX.XXXX o XX:XX hod. v E. M. v G. G., pričom podľa znaleckého posudku znalca F. M. A. všeobecná cena nehnuteľností je 172.000,- €“; súd prvej inštancie dospel k záveru o dôvodnosti návrhu žalobcu na nariadenie neodkladného opatrenia voči žalovanému 1/, keď v tomto smere uviedol, že „sa stotožnil s argumentáciou žalobcu v tom smere, že v žalobcom popísanej situácii je daná potreba bezodkladnej úpravy pomerov medzi stranami, nakoľko ide o stav, ktorý neznesie odklad; dražba nehnuteľnosti, v ktorej má žalobca so svojou rodinou zabezpečené bývanie, podľa názoru súdu predstavuje podstatný zásah do žalobcovho súkromného a rodinného života, do jeho ústavného práva vlastníť majetok a do jeho práva na obydlie; podľa názoru súdu akýkoľvek zásah do obydlija je potrebné posudzovať veľmi citlivo s tým, že každá dotknutá osoba by mala mať za každých okolností možnosť dovolať sa ochrany na nezávislom a nestrannom súde; inštitút výkonu záložného práva dobrovoľnou dražbou umožňuje obísť dôležitý prvok únieového práva a to ex offio súdnu kontrolu zákonnosti zmluvných plnení pre dodávateľa, napr. z hľadiska všeobecných ustanovení o platnosti právnych úkonov, ako aj ustanovení § 52 a nasledujúcich zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník z pohľadu dodržania náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, ktorých absencia je sankcionovaná bezúročnosťou a bezpoplatkovosťou úveru, prípadne z pohľadu platnosti dojednania úrokov z úveru z pohľadu dobrých mravov a podobne; účelom nariadenia navrhnutého neodkladného opatrenia je aj zachovanie existujúceho faktického a právneho stavu vo vzťahu k predmetným nehnuteľnostiam, nakoľko eventuálnou realizáciou výkonu záložného práva zo strany žalovaného 1/ by došlo k stavu, ktorý by bol zvrátiteľný len s neprimeraným úsilím a nákladmi, resp. s veľkými ťažkosťami, a to až kým súd na základe žaloby žalobcu uvedenej vo výrokovej časti tohto rozhodnutia nerozhodne o žalobe žalobcu vo veci samej; pokiaľ ide o výkon záložného práva zo strany žalovaného 1/, súd považuje za osvedčenú potrebu bezodkladnej úpravy pomerov medzi

stranami konania do rozhodnutia vo veci samej; nariadený rozsah neodkladného opatrenia je podľa názoru súdu primeraný, jeho nariadením nevznikne žalovanému 1/ žiadna ujma, pretože súčasný právny vzťah k predmetným nehnuteľnostiam sa žiadnym spôsobom nezmení, záložné právo naďalej existuje a dočasne pozastavený je len jeho výkon; pri rozhodovaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia neprináleží súdu posudzovať, do akej miery môže byť strana v konaní vo veci samej úspešná, pretože nariadenie neodkladného opatrenia má mať za cieľ, aby do vyriešenia sporu vo veci samej, nebol zo strany žalovaného 1/ realizovaný eventuálny výkon záložného práva k predmetným nehnuteľnostiam; v dôsledku realizácie výkonu záložného práva predajom nehnuteľnosti na dobrovoľnej dražbe by v konečnom dôsledku mohlo dôjsť k prevodu vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam na tretiu osobu a k uspokojeniu žalovaného 1/ aj v rozsahu, na ktorý nemá v dôsledku potenciálnych neprijateľných podmienok obsiahnutých v zmluve o bezúročnej pôžičke právny nárok, čím by došlo k stavu, ktorý by bol zvrátiteľný len s veľkými ťažkosťami; vzhľadom na bezprostrednosť hrozby a s tým súvisiacu naliehavosť poskytnutia ochrany, sa výber procesného prostriedku žalobcu, čiže návrh na nariadenie neodkladného opatrenia javí ako pochopiteľný a v danej situácii ako jediný účinný prostriedok jeho ochrany; súd považuje potrebu bezodkladne upraviť pomery strán v časti prvého výroku voči žalovanému 1/ za osvedčenú a návrh na nariadenie neodkladného opatrenia v tejto časti za dôvodný“; návrh na nariadenie neodkladného opatrenia voči žalovanému 2/ súd prvej inštancie zamietol s odôvodnením, že „žalobca vo vzťahu k žalovanému 2/ neosvedčil existenciu právneho vzťahu medzi žalobcom a žalovaným 2/ ako dražobníkom, ktorá je jedným zo základných predpokladov pre nariadenie neodkladného opatrenia voči určitej osobe; v konaní o nariadení neodkladného opatrenia v predmete zdržania sa výkonu záložného práva sú vecne legitimovanými stranami účastníci zmluvy o zriadení záložného práva, príp. ich právni nástupcovia, nie dražobník; právny vzťah v tomto smere existuje len medzi navrhovateľom dražby - žalovaným 1/ a dražobníkom - žalovaným 2/, a to na základe písomnej zmluvy o vykonaní dražby, ktorá je podmienkou vykonania dražby (§ 16 zákona č. 527/2002 Z. z. o dobrovoľných dražbách); žalovaný 2/ mal splnené zákonné predpoklady na to, aby mohol dražbu vykonať a keďže tento je vo vzťahu k žalobcovi v podstate treťou osobou, s poukazom na v súčasnosti účinnú právnu úpravu civilného sporového konania by bolo nedôvodné a neopodstatnené, aby mu súd neodkladným opatrením ukladal nejakú povinnosť; v zmysle § 325 ods. 2 C.s.p. je totiž možné neodkladné opatrenie nariadiť len vo vzťahu k strane sporu, nie vo vzťahu k tretej osobe“; súd prvej inštancie rozhodol s poukazom na ustanovenia § 324 ods. 1, § 325 ods. 1, § 325 ods. 2 písm. d), § 326 ods. 1 a 2, § 328 ods. 1 a § 329 ods. 1 prvá veta Civilného sporového poriadku (ďalej len „C.s.p.“).

2.1 Proti uzneseniu súdu prvej inštancie podal žalovaný 1/ prostredníctvom svojho právneho zástupcu včas odvolanie zo dňa 22.03.2018 (č.l. 67-72 spisu). Podľa obsahu odvolania (§ 124 ods. 1 C.s.p.) napadol uznesenie vo výroku o uložení povinnosti zdržať sa výkonu záložného práva (prvý výrok). Vyjadril názor, že súd prvej inštancie rozhodoval na základe nesprávnych skutkových zistení a vec nesprávne právne posúdil. V prvom rade poukázal na skutočnosť, že mu bolo doručené len napadnuté uznesenie, návrh na nariadenie neodkladného opatrenia a oznámenie o dobrovoľnej dražbe, samotná žaloba s prílohami mu nebola doručená; argumentoval, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia neobsahuje základné náležitosti a preto ho mal súd prvej inštancie odmietnuť; vyjadril názor, že aj pri rozhodovaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia je súd viazaný návrhom, ktorý súd prvej inštancie prekročil; ďalej uviedol, že vo výroku napadnutého uznesenia súd prvej inštancie uložil povinnosť zdržať sa výkonu záložného práva, čo je širší pojem ako realizácia výkonu záložného práva dobrovoľnou dražbou, neidentifikoval dotknuté záložné právo ani predmetné nehnuteľnosti v súlade so zákonom, preto nariadené neodkladné opatrenie považoval za neurčité a nevykonateľné; argumentoval, že na nariadenie neodkladného opatrenia neboli splnené podmienky, za ktoré považoval (1) osvedčenie existencie právneho vzťahu strán sporu, (2) osvedčenie tvrdených skutočností, ktoré odôvodňujú potrebu úpravy strán sporu alebo obavu z ohrozenia exekúcie (princíp opodstatnenosti), (3) uložení žiadanej povinnosti alebo obmedzenia možno dosiahnuť požadovanú ochranu (princíp efektívnosti), (4) nariadením neodkladného opatrenia nebude vytvorený nenávratný stav, (5) nariadením neodkladného opatrenia nedôjde k neprimeranému obmedzeniu strany sporu nad nevyhnutný rozsah (princíp proporcionality) a (6) sledovaný účel nemožno dosiahnuť nariadením zabezpečovacieho opatrenia (princíp subsidiarity), pričom tieto podmienky neboli zo strany súdu prvej inštancie náležite posúdené; zdôraznil, že žalobca poukazuje na zmluvu o pôžičke, ktorá však nie je spotrebiteľskou zmluvou, preto nie je priestor na zaoberanie sa otázkou ochrany spotrebiteľa ako aj na zmluvu o zriadení záložného práva, pričom však žalovaný 1/ zvolil výkon záložného práva dobrovoľnou dražbou, kde postup a podmienky sú upravené osobitným zákonom, ktorý žalobcovi priznáva mnohé práva a poskytuje ochranu vrátane možnosti domáhať sa neplatnosti dobrovoľnej dražby, keď v tejto súvislosti

poukázal na to, že súd prvej inštancie sa nevysporiadal s otázkou danosti nároku žalobcu, ktorého ochrany sa žalobca domáha vo veci samej; ďalej zdôraznil, že zmluvou o pôžičke bol založený bezúročný vzťah, preto nie je možné žalovať o určenie bezúročnosti pôžičky, v zmluve neboli dohodnuté žiadne poplatky, preto nie je možné žalovať o určenie, že pôžička je bez poplatkov; poukázal na to, že obchodnej spoločnosti poskytol pôžičku v sume 472.000,- €, z ktorej mu bola vrátená len časť, pričom na istine je stále dlh v sume 196.472,92 €, t.j. vyššia suma ako hodnota nehnuteľností žalobcu, ktorá bola stanovená v súlade so zákonom a žalobca nevyužil svoje právo dané zákonom o dobrovoľných dražbách; uzavrel, že neodkladným opatrením nie je možné poskytnúť ochranu zjavne nedôvodnému nároku.

2.2 Žalobca vo vyjadrení zo dňa 16.04.2018 (č.l. 90-97 spisu) argumentoval v prospech svojej ochrany ako spotrebiteľa; uviedol, že pohľadávku žalovaného 1/ neuznáva; nárok žalovaného 1/ je bez právneho titulu a jeho pohľadávka je nevymáhateľná; zmluvu so žalovaným 1/ ako záložným veriteľom považuje za neplatnú; vyjadril názor, že cieľom žalovaného 1/ je výlučne dosiahnutie zisku, keď v tomto prípade ide o prípad úžery; spochybnil samotné poskytnutie pôžičky podľa zmluvy zo strany žalovaného 1/; v návrhu na vykonanie dobrovoľnej dražby je uvedená výška pohľadávky v sume 2.330.878,84 €, pričom chýba podrobný výpočet a preukázanie správnosti výpočtu uvedenej pohľadávky; vo vyjadrení citoval ustanovenia Občianskeho zákonníka týkajúce neplatnosti právnych úkonov a ochrany spotrebiteľa; zdôraznil, že súčasťou zmluvnej úverovej dokumentácie je okrem zmluvy o pôžičke aj zmluva o zriadení záložného práva na rodinný dom, v ktorom majú trvalý pobyt aj jeho rodinní príslušníci; jedná sa o dve navzájom závislé zmluvy; s poukazom na ustanovenie § 53 ods. 7 Občianskeho zákonníka uviedol, že zabezpečenie splnenia záväzku zo spotrebiteľskej zmluvy prostredníctvom zabezpečovacieho prevodu práva je pri spotrebiteľskej zmluve neprípustné; poukázal na to, že pri uzavieraní zmluvy o zriadení záložného práva bol ako neskúsený, dôverčivý a s právnym poriadkom neoboznámený spotrebiteľ uvedený žalovaným 1/ do omylu, pretože tento ho pri stretnutí ubezpečil, že predložená zmluvná dokumentácia je v súlade so zákonom a jej podpisom mu nehrozí žiadny osobný ani finančný problém, preto buď s textom zmluvy súhlasí a podpíše ju alebo úver od veriteľa dlžník nedostane; dokumenty predložené žalovaným 1/ neboli dojednané individuálne a teda sú v rozpore so zákonom; do zmluvných vzťahov so žalovaným 1/ vstúpil za podmienok, ktoré si veriteľ vopred určil bez možnosti ovplyvniť ich obsah; vyjadril názor, že zmluva obsahuje neprijateľné podmienky, finančné nároky žalovaného 1/ sú bez právneho titulu a konanie žalovaného 1/ považuje za nekalé obchodné praktiky; na základe uvedeného navrhol potvrdenie napadnutého uznesenia súdu prvej inštancie.

2.3 Žalovaný 1/ v replike zo dňa 07.06.2018 (č.l. 109-110 spisu) prostredníctvom svojho právneho zástupcu uviedol, že zmluvný vzťah medzi ním ako veriteľom a dlžníkom (obchodnou spoločnosťou) je založený na písomne uzavretej zmluve o pôžičke, pričom pôžička bola reálne poskytnutá formou dvoch platieb na účet dlžníka v súlade s dohodnutými podmienkami, tvrdenia žalobcu preto nie sú pravdivé; splatnosť pôžičky nastala dňom 26.01.2015; v dôsledku omeškania s vrátením pôžičky bol dlžník povinný zaplatiť aj dohodnutú zmluvnú pokutu a zákonné úroky z omeškania; pohľadávka bola zabezpečená viacerými záložnými právami, pričom došlo k jej čiastočnému uspokojeniu v časti istiny 275.527,08 €, preto zostatok nesplatennej istiny predstavuje 196.472,92 €; po splatnosti pôžičky pristúpil k výkonu záložného práva, pričom až dňom 10.04.2017 došlo k zmene spôsobu výkonu záložného práva na formu dobrovoľnej dražby; zdôraznil, že medzi ním a dlžníkom nejde o spotrebiteľský vzťah, nakoľko dlžníkom je obchodná spoločnosť, t.j. podnikateľ; on sám je fyzická osoba, pričom nemal a nemá v žiadnom smere postavenie dodávateľa, pretože pôžičku poskytoval ako fyzická osoba z vlastných peňažných prostriedkov.

2.4 Repliku žalovaného 1/ doručil odvolací súd žalobcovi do vlastných rúk dňa 19.06.2018 prostredníctvom pošty (č.l. 115 spisu) a žalovanému 2/ dňa 15.06.2018 prostredníctvom elektronickej pošty (č.l. 118 spisu).

3. Krajský súd, funkčne príslušný na rozhodnutie o odvolaní podľa § 34 C.s.p., preskúmal vec bez potreby nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 C.s.p. len v rozsahu odvolania podľa § 379 C.s.p. a z dôvodov vymedzených v odvolaní podľa § 380 ods. 1 C.s.p. a uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutom výroku podľa § 388 C.s.p. zmenil, pretože neboli splnené podmienky na jeho potvrdenie ani na jeho zrušenie.

3.1 Podľa § 388 C.s.p., odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zmení, ak nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie ani na jeho zrušenie.

3.2 Podľa § 324 ods. 1 C.s.p., pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

3.3 Podľa § 325 ods. 1 C.s.p., neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

4. Odvolanie žalovaného 1/ je dôvodné.

5.1 Podmienkou pre nariadenie neodkladného opatrenia je osvedčenie, že bez okamžitej, i keď len dočasnej úpravy pomerov, by bolo právo strany ohrozené. Z charakteru neodkladného opatrenia vyplýva, že pred jeho nariadením súd nemusí zisťovať všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné pre vydanie konečného rozhodnutia a pri ich zisťovaní nemusí byť vždy dodržaný formálny postup stanovený pre dokazovanie. Je však nevyhnutné, aby boli osvedčené aspoň základné skutočnosti potrebné pre záver o dôvodnosti a trvaní nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana. Návrh na nariadenie neodkladného opatrenia nie je dôvodný najmä vtedy, ak potreba dočasnej úpravy vzťahov strán nie je naliehavá a strana dostatočne neosvedčí bezprostredné ohrozenie práva, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana alebo svoju obavu o ohrozenie exekúcie. Iba samotná domnienka ohrozenia práva alebo domnienka možnosti ohrozenia exekúcie nemôže byť dôvodom na nariadenie neodkladného opatrenia.

5.2 Z vyššie uvedených hľadísk posudzoval predmetnú vec aj odvolací súd. Odvolací súd sa nestotožnil s názorom súdu prvej inštancie, že žalobca dostatočne osvedčil splnenie podmienok na bezodkladnú úpravu pomerov strán (žalobcu a žalovaného 1/); z obsahu spisu je zrejmé, že podanou žalobou sa žalobca voči žalovaným 1/ a 2/ domáha určenia absolútnej neplatnosti zmluvy o bezúročnej pôžičke zo dňa 23.07.2014, určenia, že poskytnutý úver zo dňa 23.07.2014 je bezúročný a bez poplatkov, určenia, že žalovaným 1/ použitá okamžitá splatnosť záväzkov ako neprímerane vysoká sankcia spojená s neplnením záväzkov je neprijateľná zmluvná podmienka, určenia neplatnosti právnych úkonov žalovaného 1/ smerujúcich k realizácii výkonu záložného práva zo zmluvy o zriadení záložného práva k nehnuteľnostiam, určenia neplatnosti právnych úkonov žalovaného 2/ smerujúcich k realizácii dobrovoľnej dražby špecifikovaných nehnuteľností zapísaných na LV č. XX vedenom pre k.ú. I. a zdržania sa všetkých úkonov smerujúcich k vykonaniu dražby a súčasne priznania finančného zadostučinenia v sume 5.000,- €; z odôvodnenia žaloby je zrejmé, že žalobca podstatu svojej argumentácie o neplatnosti sporných právnych úkonov založil na tvrdenom spotrebiteľskom charaktere zmluvy o bezúročnej pôžičke zo dňa 23.07.2014 ako aj zmluvy o zriadení záložného práva na nehnuteľný majetok zo dňa 23.07.2014, keď podľa odôvodnenia napadnutého uznesenia sa s touto argumentáciou stotožnil aj súd prvej inštancie; podľa názoru odvolacieho súdu však v prípade uvedených právnych úkonov nejde o spotrebiteľské zmluvy, pretože neboli uzavreté medzi dodávateľom a spotrebiteľom (§ 52 ods. 1, 3 a 4 Občianskeho zákonníka) a v prípade zmluvy o bezúročnej pôžičke nejde ani o spotrebiteľský úver (§ 1 ods. 3 písm. c/, f/, i/ zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov); pokiaľ sa teda žalobca domáha určenia neplatnosti zmluvy o bezúročnej pôžičke a určenia, že úver je bezúročný a bez poplatkov ako aj určenia neprijateľných podmienok a priznania finančného zadostučinenia, tieto jeho nároky majú základ v príslušných ustanoveniach na ochranu spotrebiteľa, ktoré však na prejednávany spor nedopadajú; súčasne je zrejmé, že zmluvnou stranou zmluvy o bezúročnej pôžičke bola aj obchodná spoločnosť A.J.P. s.r.o. (ktorá podľa zistenia odvolacieho súdu dňa 14.07.2017 zanikla zlúčením s právnym nástupcom D., s.r.o.), ktorá však (resp. jej právny nástupca) nie je stranou sporu (či už na strane žalobcu alebo žalovaného), pričom táto skutočnosť má za následok absenciu vecnej legitímácie strán v spore, pretože v prípade sporu o platnosť právneho úkonu musia nevyhnutne byť stranami sporu všetci účastníci právneho úkonu; je pravda, že pri rozhodovaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia nemôže súd posudzovať prípadnú úspešnosť žalobcu v spore, nezabavuje ho to však povinnosti skúmať danosť nároku, ktorému sa má neodkladnou úpravou pomerov strán poskytnúť dočasná ochrana; vyššie uvedené skutočnosti vo vzťahu k ťažiskovému tvrdeniu žalobcu o spotrebiteľskom charaktere sporu spolu s nedostatkom ohľadne vecnej legitímácie strán sporu vo vzťahu k predmetu konania bolo preto potrebné zohľadniť pri skúmaní danosti nároku žalobcu, ktorému sa mala poskytnúť dočasná ochrana nariadením navrhovaného neodkladného opatrenia; navyše na základe námietok žalobcu žalovaný 1/ v priebehu odvolacieho konania osvedčil poskytnutie pôžičky v sume 472.000,- € predložením výpisov z účtu (žalobca sa k nim po doručení žiadnym spôsobom

nevyjadril); nakoniec ani tvrdenie žalobcu, s ktorým sa čiastočne stotožnil aj súd prvej inštancie, o tom, že samotný inštitút dobrovoľnej dražby je v rozpore s ústavou, nezodpovedá súdnej praxi, pretože relevantná súdna prax dospela k záveru, že samotná právna úprava dobrovoľných dražieb, resp. možnosť vymoženía plnení zo spotrebiteľských zmlúv touto formou, nie je v rozpore s Ústavou Slovenskej republiky, resp. s ochranou spotrebiteľa vyplývajúcou z práva únie; tento záver vyplýva z rozhodovacej praxe Súdneho dvora Európskej únie (pozri rozsudok zn. C-43/2013 S. H. proti N. U., a.s., zo dňa 10.09.2014) ako aj Ústavného súdu Slovenskej republiky (pozri uznesenie sp. zn. PL.ÚS 23/2014 zo dňa 24.09.2014); v obidvoch prípadoch však tieto súdne orgány dospeli k tomuto záveru len za predpokladu, že príslušná právna úprava umožňuje zabezpečenie ochrany práv spotrebiteľa, resp. ju aspoň prakticky neznemožňuje; vo veci sp. zn. PL.ÚS 23/2014 posudzoval ústavný súd súlad ustanovenia § 7 ods. 2 zákona č. 527/2002 Z. z. o dobrovoľných dražbách s príslušnými článkami Ústavy Slovenskej republiky, keď návrh okresného súdu síce odmietol z procesných dôvodov, avšak v odôvodnení svojho rozhodnutia okrem iného uviedol, že je úlohou všeobecného súdu, aby posúdil vplyv pravdivosti vyhlásenia veriteľa podľa § 7 ods. 2 zákona č. 527/2002 Z. z. o dobrovoľných dražbách na platnosť dobrovoľnej dražby (z hľadiska posúdenia, či bol porušený zákon č. 527/2002 Z. z. o dobrovoľných dražbách); ako bolo uvedené vyššie v prejednávacom spore navyše základ uplatneného nároku žalobcu nemá svoj pôvod v spotrebiteľskej zmluve; nakoniec pokiaľ ide o poukaz žalobcu na skutočnosť, že v rámci pohľadávky žalovaného 1/, ktorá mala byť uspokojená z výťažku dobrovoľnej dražby, je aj neprimeraná zmluvná pokuta (0,5 % denne z dlžnej sumy), zo zhodných vyjadrení strán vyplýva, že hodnota nehnuteľností žalobcu bola stanovená na sumu 172.000,- €, podľa vyjadrenia žalovaného 1/ dlžná istina predstavuje sumu 196.472,92 €, ak žalovaný 1/ v prípade konania ďalšej dobrovoľnej dražby (od dražby stanovenej na deň 07.03.2018 bolo upustené) uplatní zmluvnú pokutu, prieskumu jej primeranosti (ak výťažok dražby presiahne dlžnú istinu) sa môže žalobca domáhať návrhom na určenie neplatnosti dražby, pretože pokiaľ záložný veriteľ vo vyhlásení podľa ustanovenia § 7 ods. 2 zákona č. 527/2002 Z. z. o dobrovoľných dražbách uplatní aj pohľadávku, ktorá má základ v neplatnom dojednaní o zmluvnej pokute (pre účely odvolacieho konania však odvolací súd platnosť tohto dojednania osobitne neskúmal), dochádza k porušeniu tohto ustanovenia, pretože záložný veriteľ uplatní pohľadávku, ktorá neexistuje, čo spôsobuje porušenie ustanovení zákona č. 527/2002 Z. z. o dobrovoľných dražbách zakotvujúce možnosť domáhať sa neplatnosti dobrovoľnej dražby podľa § 21 ods. 2 zákona č. 527/2002 Z. z. o dobrovoľných dražbách, pretože tým neprípustným spôsobom dochádza k porušeniu práv dlžníka (resp. záložcu), od ktorého veriteľ prostredníctvom dobrovoľnej dražby vymáha aj nároky bez právneho základu; ochrana žalobcu ako záložcu (po realizácii dobrovoľnej dražby ako predchádzajúceho vlastníka vydražených nehnuteľností) je však v tomto prípade zabezpečená osobitným právom na podanie návrhu na určenie neplatnosti dobrovoľnej dražby podľa § 21 ods. 2 zákona č. 527/2002 Z. z. o dobrovoľných dražbách.

5.3 Z uvedených dôvodov odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutom rozsahu zmenil a návrh žalobcu na nariadenie neodkladného opatrenia voči žalovanému 1/ zamietol.

6. Nakoľko v tomto prípade nejde o rozhodnutie, ktorým sa konanie končí, odvolací súd nerozhodol o nároku na náhradu trov odvolacieho konania; o nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí (§ 262 ods. 1 C.s.p.).

7. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.); dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) C.s.p. (§ 421 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 C.s.p. nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 C.s.p.); na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

Dovolanie môže podať strana sporu, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii; ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.); dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C.s.p.).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom; dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.); povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).